

## σατανάς

**σατανάς, ο**, ουσ. [<μτγν. Σατανᾶς <εβρ. Satan (= ο διάβολος κατά την Κ. Διαθήκη)]. **1.** άνθρωπος πανούργος, που φέρεται με ύπουλο τρόπο και με σκοπό να βλάψει, που διαβάλλει, συκοφαντεί, γενικά που είναι η προσωποποίηση της κακίας: «πρόσεχε αυτόν το σατανά που κάνεις παρέα, γιατί δεν ξέρεις πότε θα στη φέρει». (Λαϊκό τραγούδι: και η θλιμμένη σου ματιά μου 'χε ραίσει την καρδιά δε φαντάστηκα πως ήσουν **σατανάς!**). Από το ότι ο Σατανάς εκπροσωπεί τις διαβολικές, τις δαιμονικές δυνάμεις. **2.** πολύ ζωηρό και σκανταλιάρικο μικρό παιδί: «η κόρη του είναι ένα ήσυχο παιδάκι, αλλά ο γιος του είναι σκέτος σατανάς». **3.** στον πλ. **οι σατανάδες**, (γενικά) οι δαίμονες, οι διάβολοι: «κάποτε θα 'ρθει ο καιρός που οι σατανάδες θα κυριαρχήσουν στη γη. (Λαϊκό τραγούδι: με μπουζούκια μπαγλαμάδες τρέλαναν τους **σατανάδες** κι απ' το γλέντι ζαλισμένοι χόρευαν κι οι κολασμένοι)·

- είναι σατανάς στη δουλειά του, βλ. συνηθέστ. είναι διάβολος στη δουλειά του, λ. δουλειά·

- έχει το σατανά μέσα του, βλ. φρ. έχει το διάβολο μέσα του, λ. διάβολος·

- πίσω μου σ' έχω σατανά! έκφραση με την οποία προσπαθούμε να αποτρέψουμε τον εαυτό μας να ανταποκριθεί στην ερωτική πρόκληση ή συμπεριφορά μιας γυναίκας ή να μη λάβουμε υπόψη μας τη συμπεριφορά ή τη στάση κάποιου που είναι σαν να επιδιώκει να του κάνουμε κακό ή να τον εκμεταλλευτούμε, πράγμα για το οποίο, βέβαια, δεν έχουμε τη διάθεση ή την πρόθεση, τουλάχιστον προς το παρόν. Αναφορά στη φρ. του Χριστού προς τον Πέτρο. Πρβλ.: *ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ Πέτρῳ· ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· σκάνδαλόν μου εἶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.* (Ματθ. ιστ' 23).